MU
DIVADELNÁ FAKULTA

Ernő Szép

poteéka

1.
3.
2.
5.
4.

Koho sú to repliky?

1. Ty, kde si kúpil ten pekný kožený kabát?

2. Prečo je svet taký, že človek môže vojsť do chatrče, ak naňho doľahne smäd: daj mi napiť vody, ty chudobný človek. Ale do palácov nemožno zakričať, ak nás tento mizerný život bolí: dajte mi napiť z krásy, dajte mi dúšok radosti, dajte mi sviatok, svetlo!

3. Moja žena a dve dcéry odpočívajú na miestnom evanjelickom cintoríne, a keď budem žiť v priaznivejších materiálnych podmienkach, dám im osadiť náhrobný kameň.

4. Hovoria, že sa nepatrí mať rada pána. Mne ak sa niekto páči, nevadí mi, aj keď je to syn starostu. Kým z neho nebude prezident, dovtedy je pre mňa len mladík.

5. Vždy budete mať vo mne kamarátku, ak vám to pomôže.

Premiéra:
5. 3. 2026 | 19.00 h

Repríza:
6. 3. 2026 | 19.00 h

Ernő Szép (1884 – 1953)
Apotéka

Preklad: Lenka Nagyová

Inscenačný tím:

Réžia: Kati Csikmák

Dramaturgia:
Máté Kantár,
Anna Smažáková

Scéna: Ivana Mlynárová

Kostýmy: Adriana Holešová

Svetelný dizajn: Ivana Samašová

Vedúca produkcie: Sofia Angušová

Asistentky produkcie:
Lea Lengyelová, Andrea Máteová

Obsadenie:
Účinkujú študenti 2. ročníka magisterského stupňa a 1. ročníka bakalárskeho stupňa štúdia herectva.

Karol: Richard Labuda

Lekárniková: Soňa Fábryová

Manželka vedúceho pošty:
Emily Bédi Drobňáková

Vedúci pošty: Máté Kantár

Učiteľ: Tomáš Bognár

Jano Selecký: Michal Kvaššay

Justínka: Natália Slovíková

Zuzka: Naďa Gašeková

Kati: Viktória Vadovičová

Ferko Pap: Barnabás Balla (a. h.)

Lekárnik: Kristóf Melecsky (a. h.)

p. Borgida: Volodymyr Herts

Notár: Ivo Korčák

Anjelský chór: 1. ročník bakalárskeho stupňa štúdia herectva

Pedagogické vedenie:

prof. Ingrid Timková
(Katedra herectva)

doc. Rastislav Ballek, ArtD.
(Katedra réžie a dramaturgie)

doc. Ing. arch. Michal Lošonský, ArtD.
(Katedra scénografie)

prof. Peter Čanecký
(Katedra scénografie)

doc. Ing. arch. Ján Ptačin, ArtD.
(Katedra scénografie)

Mgr. Zuzana Ďurčeková, ArtD.
(Katedra divadelného manažmentu)

Mgr. art. Denis Farkaš, PhD.
(Katedra divadelného manažmentu)

Na inscenácii spolupracovali:

Manažérka Divadla Lab:
Zuzana Liptáková

Manažér technickej prevádzky:
Boris Adamčík

Tajomníčka umeleckej prevádzky:
Natália Turčinová

Garderóba: Mária Bartalová

Inscenácia sa sústreďuje na dialektický vzťah medzi vidieckym komunitným myslením a urbánnym individualizmom. Skúma mechanizmy spolupatričnosti, ktoré sa navonok javia ako pevné a idylické, no v skutočnosti zakrývajú osamelosť, potlačené konflikty a emocionálnu prázdnotu. Predstavenie otvára otázky identity, ilúzie spolupatričnosti a ceny, ktorú jednotlivec platí za začlenenie sa do kolektívu.

Vidiek tu nie je idealizovaným priestorom pokoja, ale miestom stagnácie, rituálnej otupenosti a neartikulovaného napätia. Urbánny individualizmus sa zas neprejavuje ako morálna nadradenosť, ale ako krehký stav plný túžob, ktoré sa v konfrontácii s realitou rozpadajú. Inscenácia sa pohybuje na hrane medzi snom a dezilúziou, medzi túžbou po blízkosti a skúsenosťou hlbokej samoty.

GÉZA HEGEDŰS:
LITERÁRNY PANTEÓN PORTRÉTOV
(IRODALMI ARCKÉPCSARNOK)
(úryvky)

Ernő Szép bol najprv obľúbeným básnikom, potom sa stal módnym autorom divadelných hier, jeho romány sa pokladali za literárne senzácie, potom sme naňho na istý čas takmer úplne zabudli – no a v posledných rokoch ho znovu objavujeme ako domáceho predchodcu modernej, absurdnej literatúry. Bol jedným z najlepších priateľov Endreho Ady, no zároveň patril aj do najužšieho priateľského kruhu Ferenca Molnára.

Sám bol človekom mimoriadne skromného vystupovania, nízkej a chudej postavy, ktorý s rozpačitým úsmevom prednášal svoje ironické úsudky o ľuďoch a udalostiach. Kto ho poznal, mal ho rád, všetci si ho vysoko vážili, a predsa ho nik nebral celkom vážne. Ani on sám nebral celkom vážne ani seba, ani svet. Jeho zvláštne gestá kolovali ako anekdoty. Keď si napríklad vyslúžil hodnosť dôstojníka rakúsko-uhorskej armády, bolo zvykom, aby si noví dôstojníci vyryli do čepele svojho meča nejaké – pokiaľ možno nemecké – heslo. Poručík Ernő Szép si však dal vyryť známe, no vôbec nie bojovné heslo liberalizmu: „Leben und leben lassen!" (Žiť a nechať žiť.)

Aj celá jeho poézia sa niesla v znamení lásky k človeku: trochu sentimentálna, trochu zvláštna, zároveň uplakaná i usmievavá. V okruhu časopisu Nyugat nemal nikto toľko spoločného s prostou, ľudovou tóninou Petőfiho, zároveň s mestskou, kabaretnou uštipačnosťou i s absurditami modernej tvorby, ktorá sa zrodila až neskôr. Nikdy nemal skutočných nepriateľov: ako fašistami prenasledovaný sa usiloval pochopiť aj svojich prenasledovateľov. V skutočnosti však nepatril nikomu a v našej literatúre predstavuje osamelý jav.

V jeho poézii sa detské túžby a nádeje stretajú s bezcieľnosťou veľkomestského meštiaka. Ernő Szép žije bohémskym životom a zároveň z neho túžobne hľadí von, po niečom obsahovo plnšom. Humor a citovosť, tichá kritika a sebairónia sa tu zlievajú v básňach často piesňového charakteru. (Mnohé z nich boli zhudobnené a spievali sa v kabaretoch.)

Predovšetkým je básnikom; básnikom je aj vtedy, keď píše prózu, aj vtedy, keď píše drámy. Jeho chápavá a odpúšťajúca lyrika preniká neraz aj do spisov s kritickým zameraním. Jasne vidí, čo treba podrobiť kritike, no ani na vinníkov sa nedokáže hnevať.

Nemenej významnou oblasťou jeho literárnej činnosti ako poézia a próza je dráma. Boli roky, keď ho evidovali medzi najmodernejšími dramatikmi.

Skoro sa udomácnil na javiskách kabaretov. Jeho jednoaktovky s podivnými námetmi a nečakanými zvratmi sa spočiatku prijímali iba ako zábavné nápady. Dnes v nich vidíme domáce počiatky absurdnej literatúry. Stupňujúce sa nezmyselnosti meštianskeho života sa tu pretvárali na groteskné hry. Možno ani sám Ernő Szép nepociťoval, že práve v týchto scénach zaujíma najkritickejší postoj voči čoraz neľudskejšiemu svetu svojej doby.

Keď vo veku päťdesiatdeväť rokov – už dlhší čas chorý – zomrel, literárny život sotva zobral na vedomie jeho odchod. Na sklonku života bol takmer zabudnutý a iba znalci literatúry vedeli, že žil a zomrel ako dobrý básnik. Približne desať rokov po jeho smrti, keď sa vo svete stala módnou absurdita, ktorá zaznieva v nejednej jeho hre, sme si náhle znovu uvedomili, akú veľkú hodnotu Ernő Szép pre maďarskú literatúru predstavuje. A keď sme v ňom objavili ranú absurditu, museli sme si všimnúť aj to, že je dobrým básnikom aj vtedy, keď nie je absurdný: keď v mene ľudskosti spája to, čo je ľudové, s tým, čo je mestské, keď vidí a odpúšťa ľudské slabosti.

Technické informácie a upozornenia:

Dĺžka 110 minút, bez prestávky.

V predstavení sa používa dymostroj! Predstavenie je vhodné pre divákov a diváčky od 15 rokov.

Sledujte nás na:
www.vsmu.sk
@dfvsmu a @divadlo_lab

Divadlo Lab a Divadelnú fakultu VŠMU podporujú:

Nadácia Tatra banky

GoOut

Za zapožičanie pivných prepraviek **ďakujeme** spoločnosti HEINEKEN Slovensko

Grafický dizajn, bulletin:
Ivana Mlynárová

Autori textov:
Máté Kantár, Kati Csikmák

Fotografie: Bara Podola

Divadlo Lab, 2026

